

Sygn. akt II Ka 179/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 maja 2015 r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSO Teresa Zawislak
Sędziowie:	SSO Mariola Krajewska - Sińczuk SSO Krystyna Święcicka (spr.)
Protokolant:	st.sekr.sądowy Agata Polkowska

przy udziale Prokuratora Bożeny Grochowskiej-Malek

po rozpoznaniu w dniu 11 maja 2015 r.

sprawy **W. K.**

oskarżonego o przestępstwo z art. 224 §3 kk i in.

na skutek apelacji, wniesionych przez prokuratora i obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Siedlcach

z dnia 16 lutego 2015 r. sygn. akt II K 665/14

I. w zaskarżonej części wyrok zmienia w ten sposób, że:

1. na podstawie art. 85 kk i art. 86 § 1 kk orzeka wobec oskarżonego W. K. karę łączną grzywny w wysokości 150 (sto pięćdziesiąt) stawek dziennych ustalając wysokość stawki na kwotę 10 (dziesięć) złotych;
2. obniża kwotę orzeczonej nawiązki na rzecz oskarżyciela posiłkowego A. K. (1) do 1000 (jeden tysiąc) złotych;

II. w pozostałej części wyrok utrzymuje w mocy;

III. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz Kancelarii Adwokackiej adw. M. R. w S. kwotę 516,60 złotych (w tym 96,60 zł podatku VAT) za obronę oskarżonego z urzędu w postępowaniu odwoławczym;

IV. zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa 330 złotych opłaty za obie instancje; zwalnia go od ponoszenia wydatków za postępowanie odwoławcze stwierdzając, że ponosi je Skarb Państwa.

Sygn. akt II Ka 179/15

UZASADNIENIE

W. K. został oskarżony o to, że:

I. w dniu 7 września 2014 roku w S. woj. (...) zastosował przemoc wobec funkcjonariusza Policji KMP S. sierż. szt. A. K. (1) w postaci popychania go i szarpania za ubrania w celu zmuszenia A. K. (1) do zaniechania prawnej czynności służbowej w postaci zatrzymania go w związku z popełnionym przestępstwem prowadzenia pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości w ruchu lądowym, w efekcie przewrócił się na ziemię wraz z atakowanym funkcjonariuszem Policji w następstwie czego A. K. (1) doznał obrażeń ciała w postaci skręcenia barku lewego z uszkodzeniem stożka rotatorów i otarcia skóry okolic ramienia, które to obrażenia należą do kategorii średnich i naruszyły czynności narządów jego ciała na okres powyżej dni siedmiu, a okres leczenia i rehabilitacji nie przekroczy sześciu miesięcy, który to skutek mógł przewidzieć,

tj. o czyn z art. 224 § 3 k.k.

II. w miejscu i w czasie jak w pkt I. prowadził w ruchu lądowym pojazd mechaniczny marki F. (...) o nr rej. (...) znajdując się w stanie nietrzeźwości (0,72 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu),

tj. o czyn z art. 178a § 1 k.k.

Wyrokiem z dnia 16 lutego 2015 r., sygn. akt II K 665/14, Sąd Rejonowy w Siedlcach:

oskarżonego **W. K.** uznał za winnego popełnienia zarzucanych mu czynów, wyczerpujących dyspozycję art. 224 § 3 k.k. oraz art. 178a § 1 k.k. i za to:

- I. za czyn I a/o na podstawie art. 224 § 3 k.k. skazał go na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności;
- II. na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k. i art. 70 § 1 pkt 1 k.k. orzeczoną karę pozbawienia wolności warunkowo zawiesił oskarżonemu tytułem próby na okres lat 4;
- III. na podstawie art. 71 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego grzywnę w rozmiarze 50 stawek dziennych o wysokości 10,00 złotych każda z nich;
- IV. na podstawie art. 46 § 2 k.k. orzekł od oskarżonego na rzecz oskarżyciela posiłkowego A. K. (1) kwotę 2.000,00 złotych tytułem nawiązki;
- V. za czyn II a/o na podstawie art. 178a § 1 k.k. skazał go na karę grzywny w rozmiarze 120 stawek dziennych, na podstawie art. 33 § 3 k.k. ustalając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 10,00 złotych każda z nich;
- VI. na podstawie art. 42 § 2 k.k. orzekł wobec oskarżonego zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 2 lat;
- VII. na podstawie art. 63 § 2 k.k. zaliczył oskarżonemu na poczet orzeczonego środka karnego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych okres zatrzymania prawa jazdy od dnia 07 września 2014 roku do dnia 16 lutego 2015 roku;
- VIII. na podstawie art. 49 § 2 k.k. zasądził od oskarżonego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej kwotę 200,00 złotych tytułem świadczenia pieniężnego;
- IX. zasądził od Skarbu Państwa na rzecz Kancelarii Adwokackiej w S. adw. M. R. kwotę 619,92 złotych w tym kwotę 11,92 złotych podatku od towarów i usług tytułem wynagrodzenia za obronę z urzędu pełnioną przez tegoż adwokata;
- X. obciążył oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotą 350,00 złotych tytułem opłaty sądowej i zwolnił go z pozostałych kosztów sądowych.

Apelacje od przedstawionego wyżej wyroku wywiedli Prokurator Rejonowy w Siedlcach i obrońca oskarżonego.

Oskarżyciel publiczny zaskarżył wyrok Sądu Rejonowego w części dotyczącej kary grzywny na korzyść W. K. i zarzucił mu obrazę przepisów prawa materialnego, a to art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. poprzez ich błędne niezastosowanie i nie orzeczenie kary łącznej grzywny pomimo, że zaistniały ku temu ustawowe przesłanki.

W następstwie tak sformułowanego zarzutu odwołujący się wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez orzeczenie na podstawie art. 85 i art. 86 § 1 k.k. kary łącznej grzywny w rozmiarze 150 stawek dziennych przy przyjęciu wysokości stawki dziennej na kwotę 10 zł.

Obrońca zaskarżył wyrok Sądu I instancji w części dotyczącej rozstrzygnięcia o karze, zarzucając mu:

1. obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 85 § 1 k.k. poprzez niezastosowanie tego przepisu i zaniechanie orzeczenia kary łącznej grzywny w sytuacji, gdy oskarżony popełnił dwa przestępstwa zanim zapadł pierwszy wyrok, i co do tych przestępstw wymierzono mu kary tego samego rodzaju podlegające łączeniu;
2. rażąco niewspółmierność orzeczonego środka karnego w postaci nawiązki na rzecz pokrzywdzonego w kwocie 2000 zł, bez należytego uwzględnienia dyrektyw sądowego wymiaru kary z art. 53 § 1 i 2 k.k. w zw. z art. 56 k.k., w szczególności nieuwzględnienia okoliczności popełnienia czynu, właściwości i warunków osobistych oskarżonego, jego sytuacji finansowej oraz zachowania po popełnieniu przestępstwa.

W następstwie tak sformułowanych zarzutów apelujący obrońca wniósł o zmianę wyroku w zaskarżonej części poprzez połączenie na podstawie art. 85 § 1 k.k. kar grzywny wymierzonych oskarżonemu za przypisane mu czyny i wymierzenie mu kary łącznej grzywny w wysokości 120 stawek dziennych, przy przyjęciu wysokości jednej stawki na kwotę 10 zł, a nadto przez obniżenie wysokości nawiązki orzeczonej w punkcie IV. wyroku do kwoty 500 zł.

W toku rozprawy odwoławczej prokurator poparł apelację Prokuratora Rejonowego w Siedlcach i wniosek w niej zawarty, przyłączył się do zarzutów apelacji obrońcy oskarżonego i wniosku tego obrońcy o obniżenie kwoty nawiązki na rzecz pokrzywdzonego do 500 zł, natomiast nie przyłączył się do wniosku obrońcy o wymierzenie kary łącznej grzywny w wysokości 120 stawek dziennych po 10 zł, popierając w tym zakresie wniosek apelacyjny. Obrońca oskarżonego poparł własną apelację i wnioski w niej zawarte, przyłączył się do zarzutu apelacji prokuratora, nadto wniósł o zasądzenie kosztów obrony z urzędu oświadczając, że nie zostały uiszczone w całości ani w części. Oskarżony przyłączył się do stanowiska swojego obrońcy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacje oskarżyciela publicznego i obrońcy okazały się o tyle zasadne, że doprowadziły do zmiany zanegowanego orzeczenia w sposób wskazany w wyroku Sądu Okręgowego.

Odwołujący się słusznie podnieśli, że w zaskarżonej części wyrok Sądu Rejonowego zapadł z obrazą prawa materialnego, a mianowicie art. 85 k.k. W niniejszej sprawie niewątpliwym jest bowiem, iż W. K. popełnił dwa przestępstwa zanim zapadł pierwszy chronologicznie wyrok co do któregośkolwiek z nich, tj. wyrok z dnia 16 lutego 2015 r., sygn. akt II K 665/14. Wobec powyższego i przy uwzględnieniu faktu, że za przedmiotowe czyny zabronione wymierzono oskarżonemu kary tego samego rodzaju, tj. kary grzywny, o których mowa w punktach III. i V. wyroku, Sąd I instancji był obowiązany posłużyć się instytucją z art. 85 k.k. Zawarte w rzeczonym przepisie sformułowanie „sąd orzeka karę łączną” oznacza bowiem, że zastosowanie tej konstrukcji jest obligatoryjne, a więc w razie spełnienia przesłanek wskazanych w tym przepisie nie ma możliwości jej niezastosowania (podobnie: wyrok Sądu Najwyższego z 30 stycznia 2013 r., IV KK 416/12, LEX nr 1254719). W tym stanie rzeczy Sąd II instancji w zaskarżonej części zmienił wyrok w ten sposób, że na podstawie art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego W. K. karę łączną grzywny w wysokości 150 stawek dziennych ustalając wysokość stawki dziennej na kwotę 10 zł. Przyjęty wymiar kary łącznej grzywny stanowił z jednej strony rezultat posłużenia się znajdującym zastosowanie w niniejszej sprawie unormowaniem art. 86 § 1 k.k., w myśl którego W. K. można było wymierzyć karę łączną grzywny w granicach

od 120 do 170 stawek dziennych, z drugiej zaś strony konsekwencję oparcia się na zasadzie asperacji zbliżonej do kumulacji. Sąd Okręgowy uznał za zasadne wymierzenie kary łącznej grzywny we wskazanym wymiarze, albowiem związek przedmiotowo- podmiotowy zachodzący pomiędzy przestępstwami popełnionymi przez oskarżonego- wbrew twierdzeniom obrońcy- był dosyć odległy. W. K. umyślnie naruszył zupełnie odmienne dobra prawne, każdorazowo kierując się przy tym odmiennymi pobudkami. W przypadku czynu z art. 178a § 1 k.k. wymieniony kierował się chęcią poczynienia zakupów i naruszył dobro prawne w postaci bezpieczeństwa w komunikacji, zaś w przypadku czynu z art. 224 § 3 k.k. oskarżony kierował się chęcią uniknięcia odpowiedzialności karnej za uprzednie ze wskazanych przestępstw i naruszył dobro prawne w postaci swobody podejmowania decyzji przez funkcjonariusza publicznego. Za zastosowaniem zasady asperacji zbliżonej do kumulacji przemawiał nadto fakt, że charakter czynów W. K. nie pozwalała na przyjęcie, by w społecznym odczuciu mogły one uchodzić za przejaw tej samej aktywności. Na korzyść oskarżonego działała jedynie okoliczność, że popełnione przezeń przestępstwa cechowały się istotną bliskością czasową. Z uwagi na fakt, że wysokość stawki dziennej przy wymierzeniu kary łącznej grzywny nie może przekraczać najwyższej ustalonej przy wymiarze kar jednostkowych (art. 86 § 2 k.k.), Sąd Okręgowy, wymierzając karę łączną rzeczono rodzaju, ustalił wysokość stawki dziennej na kwotę 10 zł.

Skarżący obrońca ma rację, o ile wskazuje na rażącą niewspółmierność orzeczonego środka karnego w postaci nawiązki na rzecz pokrzywdzonego w kwocie 2000 zł. W ocenie Sądu Odwoławczego nawiązka, jak każdy środek karny, podlega miarkowaniu w kategoriach rażącej niewspółmierności (vide wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z 30 kwietnia 2013 r., II Aka 71/13, LEX nr 1315709) i dlatego koniecznym jest stwierdzenie, że ukształtowanie tejże nawiązki we wskazany wyżej sposób razi swoją nieuzasadnioną surowością. Nawiązka w wysokości 2.000 zł stanowi nadmierną dolegliwość w zestawieniu z miesięcznymi dochodami oskarżonego (wynagrodzenie miesięczne w kwocie 1 500 zł- dane osobopoznawcze- k. 41). Zaakcentować w tym kontekście trzeba, że miarkowanie tego rodzaju było dopuszczalne i konieczne, albowiem z uzasadnienia zaskarżonego wyroku w przedmiotowo istotnej części wynika, iż nawiązka została orzeczona zamiast obowiązku naprawienia szkody (k. 111).

Z powyższych powodów zmniejszono zasądzoną w zaskarżonym wyroku nawiązkę do kwoty 1.000 zł, uznając , że w realiach przedmiotowej sprawy będzie to kwota wystarczająca dla zaspokojenia roszczeń pokrzywdzonego, co nie pozbawia go możliwości dochodzenia dalszych roszczeń w drodze powództwa cywilnego. Zaznaczyć w tym miejscu trzeba, że obrońca nie miał racji wskazując, że ze względu na dyrektywy art. 53 § 1 i 2 k.k., w tym stopień zawinienia oskarżonego oraz stopień społecznej szkodliwości czynu popełnionego przezeń na szkodę A. K. (1), adekwatną będzie nawiązka wyrażająca się kwotą 500 zł. Przypomnieć należy, że zastrzeżony w art. 56 k.k. wymóg „odpowiedniego” stosowania m.in. przepisu art. 53 k.k. do orzekania innych środków przewidziany w Kodeksie karnym oznacza, że w niektórych przypadkach zachodzi konieczność ich niestosowania, w szczególności, kiedy z natury samego środka wynikać będzie jego cywilnoprawny charakter (S. Żółtek, M. Królikowski (w:) M. Królikowski, R. Zawłocki, Komentarz do Kodeksu karnego, Część Ogólna, Tom II, Warszawa 2011, s. 329). Należy podkreślić, że do obowiązku naprawienia szkody majątkowej w drodze nawiązki mogą znajdować zastosowanie jedynie kryteria miarkowania określone w art. 440 k.c., a zatem kryteria odwołujące się do stanu majątkowego.

Sąd II instancji zaskarżony wyrok w pozostałym zakresie, jako trafny i prawidłowy, utrzymał w mocy.

Na podstawie art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. Prawo o adwokaturze (tekst jedn. Dz. U. z 2014 r., poz. 635 z późn. zm.) Sąd Okręgowy zasądził od Skarbu Państwa na rzecz Kancelarii Adwokackiej adw. M. R. w S. kwotę 516,60 zł (w tym 96,60 zł podatku VAT) za obronę oskarżonego z urzędu w postępowaniu odwoławczym (§ 14 ust. 2 pkt 4 w zw. z § 2 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu- tekst jedn. Dz. U. z 2013 r., poz. 461).

W oparciu o treść 10 ust. 1 w zw. z art. 2 ust. 1 pkt 3 i art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (tekst jedn. Dz. U. z 1983 r., Nr 49, poz. 223 z późn. zm.) Sąd Okręgowy zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa 330 złotych opłaty za obie instancje.

Z uwagi na okoliczność, iż do wydania rozstrzygnięcia reformatoryjnego doszło ze względu na zawinione uchybienia Sądu Rejonowego, Sąd Okręgowy, kierując się względami słuszności przewidzianymi treścią art. 624 § 1 k.p.k., zwolnił oskarżonego od ponoszenia wydatków za postępowanie odwoławcze stwierdzając, że ponosi je Skarb Państwa.

Z tych wszystkich względów orzeczono, jak w wyroku.